

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 23-61-23-64. Mesečna naročnina 33 lir. — Ček rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.394 za inzerate. Izključno zastopstvo za oglaševanje v Italiji in inosemstvu: UPI S. A. Milano. Rokopisov ne vračamo.

SLOVENE

MAREC - 1945

21
SREDA

Zunehmende Heftigkeit der Schlachten im Osten und Westen

Planmäßige Räumung des Drau-Brückenkopfes. — Alle Angriffe auf den Brückenkopf Stettin aufgefangen. — Der Gegner am Mittelrhein durch Gegenstöße zum Stehen gebracht.

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 20. März. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Vom Feind ungestört haben unsere Truppen in der Nacht vom 18. zum 19. März den Drau-Brückenkopf südwestlich Siklos planmäßig geräumt. In Unkenntnis der Lage belegten sowjetische Schlachtflieger und Artillerie unsere inzwischen von bulgarischen und bolschewistischen Kräften besetzten Stellungen auf dem nördlichen Drau-Ufer mit Bomben und Feuer.

Zwischen Stuhlweisensburg u. Felsőegalla setzte der Gegner mit etwa 20 Schützendivisionen und zahlreichen Panzerverbänden seine Angriffe fort und konnte den Einbruchraum an den Ausgängen des Vertes-Gebirges nach Nordosten erweitern. Hier kam er jedoch nach erbitterten Kämpfen vor unserer Abriegelungsfront westlich Tata zum Stehen. Am Ostrand des Bakony-Waldes wurden die feindlichen Angriffsgruppen schon nach geringen Geländegewinnen aufgefangen.

In zäher Abwehr vereitelten unsere Truppen im slowakischen Erzgebirge den in Richtung Neusohl erstrebten Durchbruch der Bolschewisten.

Infolge unserer Gegenangriffe im Raum beiderseits Leobschütz und Neisse konnten die Verbände der 1. ukrainischen Front ihre Einbrüche nach Westen und Süden gestern nicht erweitern.

Unsere Truppen behaupteten ihre neuangebauten Stellungen in zäher Ringe und warfen eingebrochene feindliche Kräfte in mehreren Abschnitten nach Nordosten zurück.

Die tapferen Verteidiger des Brückenkopfes von Stettin fingen alle mit Panzern und Sturmgeschützen geführten Angriffe der Bolschewisten vor ihren verkürzten Linien auf.

Die grosse Schlacht am West- u. Ostpreussen nahm gestern noch an Heftigkeit zu. An den Brennpunkten westlich Gotenhafen u. Zoppot südwestlich Praust, sowie an der Front südlich des Frischen Hafes drang der Feind in einige Stellungen abwärts ein. Trotzdem wahrten unsere Truppen, in ihrem Kampfwillen unerschütterter, den Zusammenhalt der Front, vernichteten erneut 119 Panzer und vereitelten den bedrohlichen Durchstoss der Sowjets zur Küste.

Westlich Gotenhafen griffen schwere Seestreitkräfte u. Marineflak wirksam in die Kämpfe ein.

Auch in Kurland stehen unsere

Divisionen beiderseits Frauenburg in hartem Kampf gegen die bolschewistischen Angriffsarmeen, die sie in Abwehr und Gegenstößen unter hohen feindlichen Verlusten auffingen.

Die Sowjets verloren gestern 84 Flugzeuge.

Am Mittelrhein lag der Brennpunkt der Abwehrkämpfe auch gestern nördlich Königswinter u. an der Autobahn östlich Honnef. Trotz seines starken Einsatzes wurde der Gegner durch Gegenstöße zum Stehen gebracht oder zurückgeworfen. An der Südfont des Brückenkopfes konnte er weiter Boden gewinnen.

Der Kampfkommandant von Koblenz verteidigt sich mit dem Rest der Besatzung tapfer gegen den von allen Seiten angreifenden Feind.

Zwischen Rhein und Pfälzer-Bergland dauern schwere Kämpfe mit den über die Nahe und das Glantal vorgedrungenen feindlichen Panzerkräften an. An der Südgrenze der Rheinpfalz, wo unsere Truppen die Westwallbefestigungen bezogen haben, scheiterten sämtliche Angriffe der 7. amerikanischen Armee unter hohen blutigen Verlusten für den Gegner.

Im Kampf gegen Tiefflieger schossen unsere Jäger 15 angloamerikanische Flugzeuge ab.

An der Front in Mittelitalien und in den Westalpen wurden durch Stosstruppen mehrere Stützpunkte des Gegners vernichtet und Gefangene eingebracht.

In einem achtstägigen Unternehmen säuberten kroatische Verbände und deutsche Kampfgruppen die fruchtbare Landschaft der Moslavina südlich Bjelovar von Banden und fügten ihnen hohe Verluste zu. Der Gegner liess zahlreiche Waffen und mehrere Versorgungslager in unseren Händen.

Weiträumige Angriffe amerikanischer Terrorflugzeuge richteten sich gestern gegen Mittel- und Süd-deutschland. Schäden entstanden besonders in Jena und Fulda. Ausserdem waren Orte im rheinisch-westfälischen Gebiet das Ziel britischer Bomber. In der Nacht flogen schwärzliche Verbände die Reichshauptstadt und die Steiermark an.

Unsere Schnellboote versenkten vor der englischen Küste aus einem stark gesicherten Geleitzug in harten Gefechten 7 Schiffe mit zusammen 24.500 BRT, beschädigten einen Zerstörer sowie zwei Motorkanonboote. In der vorhergehenden Nacht schossen sie ein Artillerieschnellboot in Brand und beschädigten ein weiteres.

Narastajajoča silovitost bitk na vzhodu in zahodu

Načrtno izpraznenje predmostja ob Dravi. — Vsi napadi na predmostje Stettin so bili zaustavljeni. — Protisunki so zaustavili sovražnika ob srednjem Renu.

Führerjev glavni stan, 20. marca. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

V noči od 18. na 19. marca so naše čete neovirano od sovražnika po načrtu izpraznile mostišče ob Dravi jugozahodno od Siklosa. Zaradi nepoznanja položaja so obstreljevali sovjetski borbeni letalci in topništvo z bombami in ogujem naše postojanke na severnem obrežju Drave, ki so jih medtem zasedle bolgarske in boljševiške sile.

Med Szekesfehervarjem in Felsőegalla je nadaljeval sovražnik z 20 streljskimi divizijami in številnimi oklepniškimi oddelki s svojimi napadi ter povečal vdorno področje iz izstopov pogorja Vertes proti severovzhodu. Po ogorčenih bojih je bil zaustavljen pred našim zapahnitvenim mostiščem zahodno od Tate. Na vzhodnem robu gozda Bakony so bile sovražne napadalne skupine zaustavljene že po skromnem napredovanju.

Naše čete so onemogočile v žilavi obrambi v slovaškem Erzgebirgu boljševiški prodor, ki so ga nameravali izvesti v smeri proti Banskí Bystrici.

Spricho naših protinapadov na področju na obeh straneh Leobschütza in Neisse ni uspelo oddelkom prvega ukrajinskega bojišča razširiti včeraj svojih vdorov proti zahodu in jugu.

V žilavi borbi so obdržale naše čete svoje novo zgrajene položaje ter vrgele vdrle sovražne sile na več odsekih nazaj proti severovzhodu.

Pri Stettinu so hrabri branilci predmostja zaustavili vse boljševiške napade, izvedene z oklepniki in naskakovalnimi topovi pred svojimi skrajšanimi bojnimi črtami.

Velika bitka za zahodno in vzhodno Prusijo je včeraj v silovitosti še narasla. Na žariščih zahodno od Gotenhafena in Zoppota jugozahodno od Prausta, kakor tudi na bojišču južno od Frischen Haffa je vdri sovražnik na nekatere položajne odseke.

Kljub temu pa so obdržale naše čete, ki jih je prevečala njihova volja do borbe, stranostno bojišče; uničile so ponovno 119 oklepnikov ter onemogočile grozeči sovjetski prodor k obali.

Zahodno od Gotenhafena so posegle z uspehom v borbe težke pomorske sile in mornariško protiletalsko topništvo.

Tudi v Kurlandiji so naše divizije na obeh straneh Frauenburga v hudem boju proti boljševiškim napadalnim armadam, ki so jih v obrambi in protisunkih zaustavile pod visokimi izgubami za sovražnika.

Včeraj so Sovjeti izgubili 84 letal.

Tudi včeraj je letalo žarišče obrambnih bojev ob srednjem Renu severno od Königswintera in ob avtomobilski cesti vzhodno od Honnefa. Kljub močnemu posegu pa so protisunki zaustavili sovražnika ali ga vrgli nazaj. Na južnem bojišču predmostja pa je sovražnik napredoval.

Poveljnik Koblenza se hrabro brani z ostankom posadke proti sovražniku, ki napada s vseh strani.

Med Renom in Pfälzberglandom trajajo hudi boji s sovražnimi oklepniki in silami, ki se prodirje preko reke Nahe in Glantala. Na južni meji Rheinpfalza, kjer so zasedle naše čete zahodne utrde, so se izjalovili vsi napadi VII. ameriške armade pod visokimi krvnimi izgubami za sovražnika.

V borbi proti letalcem v nizkem letu so sestrelili naši lovci 15 angloameriških letal.

Na bojišču v srednji Italiji in v zahodnih Alpah so naskakovalne čete uničile več sovražnih oporišč ter privedle ujetnike.

V nekem osemindnevem delovanju so očistili hrvaški oddelki in nemške bojne skupine plodnosno pokrajino Moslavino južno od Bjelovarja tolp ter jim prizadejale visoke izgube. Sovražnik je pustil v naših rokah številno orožje in več preskrbovalnih skladišč.

Prostrani napadi ameriških strahovalnih letal so bili včeraj usmerjeni proti

Poročila z zahodnega bojišča

Berlin, 20. marca. Na zahodu kot na vzhodu z dneva v dan narašča trdota boja. Amerikanci skušajo z utesnitvijo nemškega loka razširiti osnovo za bitko za Ren, medtem ko hočejo istočasno tudi nadalje izgraditi svoje mostišče vzhodno od Remagena za odskočno desko. Nemške čete bojijo obrambni boj med srednjim Renom in Saaro v elastični obrambi ter so prestregle v nedeljo z žilavim vzdržanjem ali z energičnimi protisunki prodirle sovražne napadalne osti na postojankah v zaledju ali ob naravnih odpornih črtah.

Nadaljnji težki boji so se razplamteli zaradi nemških protisunkov proti sovražnemu vdoru vzhodno od Remagena ob državni avtomobilski cesti in na obeh straneh Bliesa, kjer so nemške čete po srditih bojih zaustavile južno od Zweibrückena prodirle sovražne oklepne. Na vzhodnem bojišču hočejo Sovjeti zopet dobiti svobodo ravnanja z ojačenim pritiskom. Tudi za ceno visokih izgub se trudijo razbiti nemške trdnjave na severu vzhodnega bojišča, da bi s tem osvobodili tamkaj že tedne vezane armade.

Istočasno skušajo, potem ko so se izjalovili njihovi napadi pri Schwarz-wasserju, prodirati iz področja Neisse-Leoschütz v moravsko ravnino. Razen tega so ojačili svoje protinapade na Madžarskem, da bi zopet zavzeli ozemlje med Blatnim jezerom, Donavo in pogorjem Vertes, ki so ga izgubili zaradi nemških sunkov. Njihovi probojni poskusi na Madžarskem pa so se izjalovili kljub nekaterim pridobitvam ozemlja. Posadki Breslawa in Glogau, branilci mostišča Stettin ter zahodno in vzhodno od Gdanskga zaliva boreče se nemške divizije so nadalje obdržale svoje postojanke ter zadajale neprestano napadajočim boljševikom zelo visoke izgube. V Kurlandiji so dosegle nemške čete ponovno obrambne uspehe. Iz Italije javljajo živahnost krajevne boje v Etruskiji Apenin in v Romagnu.

Težiske bojev na zahodu je trenutno med srednjim Renom, Saaro in gornjim Renom. Severnoamerikanci, ki so napadali s podporo naj nizke letelcev, so osredotočili svoje silovite sunke na področje Kreuznach, in Birkenfelda. Nemški oklepniški oddelki, ki so se borili v Kreuzachu do samozrtvovanja, so vezali močne dele tukaj napadajočih sovražnih

oklepniških oddelkov, tako da je nasprotnik sicer napadal v obliki pahljače, da pa je lahko s napadalnimi ostmi le malo napredoval. Zato je bil prisiljen pričeti z novimi sunki zahodno od tod, da bi premagal dolino Nahe. Tam pa je naletel predvsem pri Kirnu in Idar-Oberrheinu prav tako na trdovraten odpor ter tudi tu ni mogel napredovati. Druga močna napadalna skupina severnoameriške armade, ki operira iz področja Schwarzwaldskega Visokega lesa od Hermeskeilla in Birkenfelda proti jugu, pa je lahko kljub ogorčeni protibrambi dosegla cesto pri Kuselu. Sovražni istočasni probojni poskusi na obeh straneh Bliesa v smeri proti Blieskastelu in Zweibrückenu pa so se ustavili v globoko razčlenjenih napravah nemških zahodnih utrdb. Za obrambo na več mestih istočasno izvedenega pritiska so izvedle nemške čete številne protinapade, predvsem na vzhodnem delu tamkajšnjega odseka ter s tem zavarovale hrbet svojim tovarišem, nahajajočim se še na utrdbah ob Saari. Ti pa so s svoje strani preprečili vse sovražne obkoljevalne poskuse. Zaradi zagrinjenega odpora nemških čet med Bliesom in gornjim Renom je bil nadalje razbremenjen lok med Kreuznachom in Zweibrückenu. Tu je nasprotnik pod vtisom svojih visokih izgub prehodno prenehal z že tridnevniimi napadi. Položaj na tem odseku je razbremenjen tudi zaradi tega, ker so vezane močne sovražne sile ob nemških mostiščih med Koblenzom in Boppardom.

Iz nadaljnjih poskusov L. severnoameriške armade, da bi razširila svoje mostišče vzhodno od Remagena proti severu, severovzhodu in jugu, so se prav tako razplamteli težki boji. Kljub močni podpori nizke letelcev in topništva je dosegel nasprotnik le krajevne vdore, ker je moral zaradi stalnih protisunkov nemških čet neprestano premeščati smer napada. Težiska so bila ob državni avtomobilski cesti med Nonnenbergom in Windhagenom nadalje zahodno od doline Wieda in pri Hönningenu. Nemške čete so naštele pri ponovnem zavzetju več krajev ob avtomobilski cesti na najozjem področju več sto padlih Amerikancev in posadka Hönningena je prizadejala sovražniku, preden je podlegla množičnemu navalu, izredno visoke krvave izgube.

Poljska kriza zopet v ospredju

Stockholm, 20. marca. Poljska kriza je zopet v ospredju, piše angleški list »Spectator« ter pripominja, da je nasprotje med sovjetskim in angloameriškim stališčem v poljskem vprašanju postalo sedaj tako očitno, da bi ga bilo nemiselnost tajiti. Preteklo je več kot en mesec odkar se je sestala v Moskvi komisija, ki bi naj sestavila novo takozvano »demokratsko skupno vlado« na Poljskem. Toda doslej ni bilo še nobenega uspeha. Sovjetski zunanji minister Molotov bi želel, da bi bil postavljeno lublinski komite čim bolj nespremenjen kot poljska vlada, medtem ko želijo Angloamerikanci osnovno preobnovo.

Kot javlja k temu dopolnilno londonski »Observer«, se sklicuje Molo-

tov na to, da so Angloamerikanci v Jalti pristali na to, naj bi tvoril lublinski komite osnovo za bodočo poljsko vlado. Zato zahteva, da bi povabili voditelje sovjetskih lublinskih Poljakov, kot vladne zastopnike na moskovsko konferenco, kjer rešujejo vprašanje. Zastopnika Anglije in Združenih držav, sir Archibald Clark Kerr in Averill Harriman pa se nagibata k mnenju, da bi naj jih povabili samo kot voditelje strank. Pisanje lista »Observer«, da se angloameriška zastopnika »nagibata k mnenju« kaže na to, da imajo angloamerikanci malo upanja, da bi uresničili svoje stališče. Molotov se odločno brani povabiti pristaje Ar-ciszewskega.

Moskva hujska Italijane

Bern, 17. 3. Kakor javlja list »Der Bunde« je komunistično časopisje v Bonmijevi Italiji ponovno pričelo hujskati proti katoliški cerkvi. Tudi moskovski radio je pričel silovito napadati Vatikan. Govornik Kremaja je označil Vatikan in italijanske škole kot »fasiiste« ter pozval kmeti k upor, da bi se »osvobodili« reakcionarnih sil. Boj med krščanstvom in komunizmom se vedno bolj zaostrojuje.

Zeneva. Papež Pij XII. je obrazložil v nekem govoru ob zaključku tradicionalnih pasijonskih slovesnosti v nedeljo zvečer načela katoliške cerkve z ozirom na probleme vojne in mira. Na Petrovem trgu in v njegovi bližini se je zbrala ogromna množica vernikov. Množica je živahno odobravala govor papeža, ki je govoril z balkona nad glavnim vhodom cerkve Sv. Petra, ko je govoril o nujnosti izgraditi mir na načelih pravičnosti ter opustiti dobiček. Ko se je papež po podelitvi apostolskega blagoslova umaknil, je vstala klečeča množica, pri čemer so mnogi mahali z robcami ter klicali: »Viva il Santo Padre«.

Poljševiškem zgledu

Dunaj, 19. 3. Na bivšem jugoslovanskem ozemlju, ki ga obvlada Tito, se načrtno nadaljuje »čistilne akcije« po sovjetskem zgledu. Po vesti moskovske poročevalske službe se je vršila v Beogradu konferenca srbske kmečke stranke, na kateri so sprejeli sklep, ki pravi:

srednji in južni Nemčiji. Škoda je nastala predvsem v Jeni in Fuldi. Razen tega so bili cilj britanskih bombnikov kraji v ransko-westfalskem področju. V noči so prileteli slabši oddelki nad Berlin in Stajersko.

Naši hitri bojni čolni so v hudih bitkah potopili pred angleško obalo iz neke močno zavarovane spremelave 7 ladij s skupno 24.500 tonami, poškodovali so 1 rušilec kakor tudi 2 motorna topniška čolna. V prejšnji noči so zažgali nek topniški hitri bojni čoln, drugga pa poškodovali.

Lastnosti nemškega vojaka

Pred nedavnim smo brali v članku vojne poročevalca Alexa Schmalfussa med drugim tudi te optimistične besede: »V glavnem stanju nemškega vrhovnega poveljnika na zahodu z mirnim zaupanjem zasledujejo potek velenit ob Renu. Vse doslej označuje te bitke izključno tisti potek, ki je bil vnaprej predviden. Nemški protinačrt je namreč vkalkuliral globoke vdore, ki so jih Angloamerikanci dosegli z uporabo svojega nagrnadenega gradiva in s silno pomočjo svojega letalstva, tako da to nikakor ni moglo vplivati na nemške operativne protiukrepe in torej ti vdori niso zahtevali nikakih improviziranih zaslonih ali alarmnih ukrepov.«

Zgodilo se je le tisto, kar so v nemškem glavnem stanju predvideli in tudi napovedali. Nemška zahodna armada, ki je ostala popolnoma intaktna, je vsilila množičnemu naskoku sedmih Eisenhowerjevih in Montgomeryjevih armad uničevalno bitko, katere posledice so se že začele pojavljati. Od začetka velike ofenzive sta samo ameriška deveta in prva armada zgolj na odseku vzhodno od Aachena zgubili na stotine in stotine tankov vseh vrst. Natančnega števila teh izgub sploh ni mogoče ugotoviti. V naglici ugotovljene izgube so že prvi teden znašale nad 500 tankov. Prav nič ne pretiravamo, če rečemo, da znašajo dejanske izgube vsaj trikrat toliko, kajti upoštevati je treba učinke osredotočenega nemškega topništva, drugih vrst orožja in številna mitska polja, ki so tudi opravila svoje. Iz tega sledi, da je zgubil Montgomery v šestih dneh oborožitev za najmanj šest oklepnih divizij. Ozemeljsko napredovanje, doseženo s temi velikanjskimi izgubami, je prav malenkostno. Iz tega se jasno vidi dvoje: kako draga bi bila za zavzemnike nameravana pot v Berlin, ako bi jo bilo sploh mogoče uresničiti, in velikanjski pogum ter vzdržljivost nemškega vojaka, ki ustvarja naravnost nepopisna dejanja junastva.

Podoben je tudi položaj na vzhodnem bojišču. Sovjeti z velikanjskimi količinami gradiva in s prav tako ogromnimi človeškimi množicami dan na dan naskakujejo nemške postojanke. Tudi njihov cilj je Berlin. Zadnje čase pa vidimo, da sovjetska ofenziva ne more več naprej. Nemška obramba se je močno organizirala in nemški vojak je odločen, da bo branil svojo zemljo do zadnjega diha.

V zgodovini te vojne se je že večkrat govorilo in pisalo o »nemškem čudežu«. Prijatelji in tudi celo sovražniki nemškega naroda se sprašujejo, kako je vendar mogoče, da nemška oborožena sila kljubuje tako rekoč celemu svetu, navalu tolikokrat številnejšega nasprotnega orožja ter vojne gradiva vseh vrst in navalu tolikokrat številnejših človeških sil. Res je, v tej vojni ustvarja nemški vojak pravzaprav čudeže. To mu morajo priznati prijatelji kot sovražniki. Sovražniki v nekem oziru celo bolj, ker morajo na lastni koži spoznavati moč nemškega vojaka. To je torej nesporno dejstvo. Kje so vzroki te nemške žilavosti in teh nenavadnih uspehov?

Nemška vojska ima prvič zelo sposobno, preizkušeno in prekaljeno vodstvo. Vrhovno nemško vojaško vodstvo, ki dela v najtesnejši zvezi z nemškim političnim vodstvom, po svojih strateških in taktičnih sposobnostih brez dvoma zelo preseka podobna vodstva nasprotnih taborov. Te lastnosti ima tako rekoč že v svoji krvi in v svoji stari vojaški tradiciji, med vojno pa si jih je spopolnilo še z dragocennimi izkušnjami, ki se jih stalno poslužuje ter dela iz njih primerno zaključke.

Drugi vzrok, ki nam pojasnjuje skrivnost gori zastavljenega vprašanja, je nemški vojak. Samozavest, borbenaost, pogum, junastvo, brezprimerna požrtvovalnost, brezpozgovna disciplina, tehnična in taktična izvežbanost so tiste vrline, ki odlikujejo nemškega vojaka in ga usposabljuje, da zlasti od Stalingrada in od italijanske izjave neumorno vztraja na svojih položajih, zavedajoč se, da bo končno prišel zopet njegov čas, ko se bo vojna sreča spremenila in bo potem lahko užival sadove svojega truda.

Nemški vojak pa je tudi politično izoban in dobro ve, da kaj se danes bori. O sovražnih uničevalnih namenih ga niso poučili šele strašni zločini s trpičenjem in mučenjem brezbrambnega prebivalstva na vzhodu, ne strahovalni značaj bombnih napadov, marveč je že v začetku vojne jasno vedel, za kaj gre in zakaj se bori. Zda se dogodki njegovo prejšnje spoznanje še bolj potrdili, zato je še bolj stisnil zobe in pesti ter se bori in se bo boril vse dolje, dokler ne bo priboril svojemu narodu in Evropi tistega mesta, ki mu gre.

Zeneva. Po vesteh iz Aten je označil grški vojni minister kot nepravilna poročila, da so tako imenovani »veliki trije« privolili, da zasede grška vojska južnobolgarske province ter Turki bolgarske črnomorske luke.

Zeneva, 19. 3. Vplivni konservativni provincialni list »Yorkshire Post« pravi v nekem uvodniku, da je bil razvoj odnosov med Turčijo in Sovjetsko zvezo po turški vojni napovedi Nemčiji za Anglijo poln razočaranja.

List se zavzema za zvezno pogodbo med Turčijo in Sovjetsko zvezo, ki je označuje kot zaželeno in »vsekakor naravno«.

